

PRITARTA

Panevėžio r. Karsakiškio Strazdelio
pagrindinės mokyklos tarybos 2014-08-28
posėdžio protokolas Nr. MT-

PATVIRTINTA

Panevėžio r. Karsakiškio Strazdelio
pagrindinės mokyklos direktoriaus
2014 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-

PANEVĖŽIO R. KARSAKIŠKIO STRAZDELIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS 2014–2015 MOKSLO METŲ PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ UGDYMO PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio r. Karsakiškio Strazdelio pagrindinės mokyklos 2014–2015 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planas (toliau – ugdymo planas) reglamentuoja pradinio, pagrindinio ugdymo programų, mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pritaikytų programų (toliau – Ugdymo programos) ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo švietimo programų įgyvendinimą mokykloje.

2. Ugdymo plano tikslai:

2.1. apibrėžti Ugdymo programų vykdymo Karsakiškio Strazdelio pagrindinėje mokykloje (toliau – mokykla) bendruosius reikalavimus;

2.2. padėti mokyklai formuoti ugdymo turinį ir organizuoti procesą taip, kad kiekvienas besimokantis pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Ugdymo plano uždaviniai:

3.1. numatyti gaires ugdymo procesui mokykloje įgyvendinti ir ugdymui pritaikyti pagal mokinių mokymosi poreikius;

3.2. nustatyti pamokų skaičių, skirtą pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti.

4. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

Kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

Mokyklos ugdymo planas – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

Pamoka – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

Kitos Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

I. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

5. Ugdymo organizavimas 2014–2015 mokslo metais:

5.1. Ugdymo procesas prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi atitinkamai:

Klasė	Ugdymo proceso pabaiga	Ugdymo proceso trukmė savaitėmis
1–5	05–29	32
6–9	06–05	35

5.2. Ugdymo procesas Mokyklos nutarimu pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas vykdomas pusmečiais. Mokyklos direktoriaus 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr.V-66 nustatytos pusmečių datos:

Pusmetis	Klasė	Pusmečio pradžia	Pusmečio pabaiga
I pusmetis	1–9	2014 m. rugsėjo 1 d.	2015 m. sausio 30 d.
II pusmetis	1–5	2015 m. vasario 2 d.	2015 m. gegužės 29 d.
II pusmetis	6–9	2015 m. vasario 2 d.	2015 m. birželio 5 d.

5.3. Mokinių atostogos:

5.3.1. 1–4 klasių:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2014-10-27	2014-10-31
Žiemos (Kalėdų)	2014-12-22	2015-01-02
Pavasario (Velykų)	2015-03-30	2015-04-03
Vasaros	2015-06-01	2015-08-31

5.3.2. 5–9 klasių:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens	2014-10-27	2014-10-31
Žiemos (Kalėdų)	2014-12-22	2015-01-02
Žiemos	2015-02-17	2015-02-18
Pavasario (Velykų)	2015-03-30	2015-04-03
Vasaros	2015-06-08	2015-08-31

5.3.3. Papildomos atostogos 1–4 klasių mokiniams:

Atostogos prasideda	Atostogos baigiasi
2015-02-17	2015-02-23
2015-04-07	2015-04-13

5.3.3. Papildomos atostogos 5 klasių mokiniams:

Atostogos prasideda	Atostogos baigiasi
2015-02-17	2015-02-25
2015-04-07	2015-04-13

6. Mokykla dirba penkias dienas per savaitę.

7. Mokyklos vadovas, iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremalią padėtį, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo.

8. Jei oro temperatūra – 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti 1–5 klasių mokiniai, esant 25 laipsnių šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6–9 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

II. MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS. MOKYKLOS UGDYMO PLANAS

9. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas atrenkant ir pritaikant ugdymo turinį pagal mokyklos tikslus, Lietuvos visuomenės vertybes, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius.

10. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas ir įgyvendinamas vadovaujantis Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 ir atsižvelgiant į mokyklai skirtas mokymo lėšas.

11. Formuojant mokyklos ugdymo turinį ir rengiant mokyklos ugdymo planą remiamasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, pasiekimų tyrimų, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis.

12. Mokyklos planuojamo ugdymo turinio dalį sudaro mokykloje ir už jos ribų vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė (toliau – pažintinė ir kultūrinė veikla), sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė ir kita veikla, siejama su mokyklos tikslais, mokinių mokymosi poreikiais. Šiai veiklai per mokslo metus skiriama 10 mokymosi dienų. Planuojama veikla:

12.1. 1–4 klasių:

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Datos
1.	Mokslo ir žinių diena	Rugsėjo 1 d.
2.	Turizmo diena	Spalis
3.	Etnokultūros (muziejų) diena	Lapkritis
4.	Gerumo diena	Gruodis
5.	Projektinė diena „Augu sveikas“	Sausis
6.	Idėjų mugė	Kovas
7.	Žemės diena	Kovas
8.	Knygos diena „Ir knyga mane augina“	Balandis
9.	Sveikatingumo diena	Gegužė
10.	Mokslo metų pabaigos šventė	Gegužės 31 d.

12.2. 5–9 klasių:

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Datos
1.	Mokslo ir žinių diena	Rugsėjo 1 d.
2.	Edukacinė diena	Rugsėjis
3.	Etnokultūros diena Rumšiškėse	Lapkritis
4.	Kalėdinis karnavalas	Gruodis
5.	Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena	Kovas
6.	Amatų diena	Kovas
7.	Karjeros diena	Balandis
8.	Europos diena	Gegužė
9.	Vaikystės šventė	Gegužė
10.	Sporto diena	Birželis

13. Dalykų turinys pateikiamas vieneriems mokslo metams.

14. Mokykloje vykdomoms ugdymo programoms ir mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti

rengiamas mokyklos ugdymo planas grindžiamas demokratiškumo, subsidarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais, įtraukiant mokytojus, mokinius, tėvus (globėjus, rūpintojus), vietos bendruomenę.

15. Mokyklos ugdymo planą rengia mokyklos direktoriaus 2014 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V- 42 sudaryta darbo grupė, vadovaujama direktoriaus pavaduotojo ugdymui.

16. Mokykloje susitarta dėl Ugdymo plano turinio, struktūros ir formos formos. Rengiamas vienas bendras mokyklos Ugdymo planas pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms vykdyti 2014–2015 mokslo metais.

17. Mokyklos taryba priėmė sprendimus dėl:

17.1. mokyklos ugdymo plano tikslų, nuostatų;

17.2. mokykloje vykdomų ugdymo programų ir jų įgyvendinimo ypatumų;

17.3. dalykų mokymuisi skiriamų pamokų skaičiaus konkrečioje klasėje, užtikrinant bendrosiose programose numatytus mokinių pasiekimus.

18. Mokytojų taryba priėmė sprendimus dėl:

18.1. bendrųjų kompetencijų, gyvenimo įgūdžių ugdymo, prevencinių ir kitų švietimo ir mokslo ministro patvirtintų programų integravimo į ugdymo turinį:

18.1.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos integruojamos į:

1–4 klasėse:

Eil. Nr.	Klasė	Valandų skaičius	Dalykas	Tema
1.	1	1	Pasaulio pažinimas	Alkoholis
2.	1	2 1	Pasaulio pažinimas	Buitinės cheminės medžiagos Vaistai
3.	1	1	Kūno kultūra	Tabakas
4.	2	1	Pasaulio pažinimas	Alkoholis
5.	2	2 1	Pasaulio pažinimas	Buitinės cheminės medžiagos Vaistai
6.	2	1	Kūno kultūra	Tabakas
7.	3	1	Pasaulio pažinimas	Alkoholis
8.	3	2 1	Pasaulio pažinimas	Buitinės cheminės medžiagos Vaistai
9.	3	1	Kūno kultūra	Tabakas
10.	4	1	Pasaulio pažinimas	Alkoholis
11.	4	2 1	Pasaulio pažinimas	Buitinės cheminės medžiagos Vaistai
12.	4	1	Kūno kultūra	Tabakas

5–9 klasėse:

Eil. Nr.	Klasė	Valandų skaičius	Dalykas	Tema
1.	5	2 4	Gamta ir žmogus Vadovavimas klasei	Psichiką veikiančios medžiagos Alkoholis, tabakas
2.	6	2 4	Gamta ir žmogus Vadovavimas klasei	Psichiką veikiančios medžiagos Alkoholis, tabakas
3.	7	2 2	Biologija Vadovavimas klasei	Psichiką veikiančios medžiagos Tabakas ir alkoholis
4.	8	2 2	Chemija Biologija	Tabakas Alkoholis

		2	Vadovavimas klasei	Psichiką veikiančios medžiagos
5.	9	2	Biologija	Psichiką veikiančios medžiagos
		2	Chemija	Alkoholis ir tabakas
		2	Vadovavimas klasei	Psichiką veikiančios medžiagos

18.1.2. Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa integruojama į:
1–4 klasėse:

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Dalykas	Data
1.	Būkite atsargūs su nepažįstamaisiais	Vadovavimas klasei	Rugsėjis
2.	Aš ir mano šeima – mama, tėtis, brolis, sesuo	Vadovavimas klasei	Lapkritis
3.	Jaučiuosi vienišas	Vadovavimas klasei	Gruodis
4.	Mane pravardžiuoja. Kaip elgtis?	Vadovavimas klasei	Sausis
5.	Vasara- ne tik linksmybių metas	Vadovavimas klasei	Gegužė

5–9 klasėse integruojama į vadovavimą klasei (1 val. per mėnesį):

Eil. Nr.	Tema	Data
1.	Šeima	Rugsėjis
2.	Šeima	Spalis
3.	Šeima	Lapkritis
4.	Lytis, kultūra, visuomenė	Gruodis
5.	Lytis, kultūra, visuomenė	Sausis
6.	Lytinė sveikata	Vasaris
7.	Lytinė sveikata	Kovas
8.	Rizikinga elgsena	Balandis
9.	Rizikinga elgsena	Gegužė
10.	Rizikinga elgsena	Birželis

18.1.3. Antikorupcinio ugdymo programa integruojama į:

Eil. Nr.	Klasė	Valandų skaičius	Dalykas	Tema
1.	5	2 2	Tikyba Istorija	Asmenybė ir elgesys Elgesį reguliuojančios normos
2.	6	2 2	Tikyba Istorija	Elgesį reguliuojančios normos Kaltė ir nusikaltimas
3.	7	1 1 2	Tikyba Tikyba Istorija	Teisingumas Kaltė ir nusikaltimas Atsakomybė
4.	8	1 1 2	Tikyba Tikyba Istorija	Asmenybė ir elgesys Elgesį reguliuojančios normos Kaltė ir nusikaltimas
5.	9	1 1 2	Tikyba Pilietiškumo pagrindai Pilietiškumo pagrindai	Karas – tai kova be nugalėtojų Karjeros planavimas Pilietinė visuomenė ir valstybė

18.1.4. Etnokultūrinio ugdymo programa integruojama į netradicinę veiklą 5–9 klasėse lapkričio mėn. (Etnokultūros diena) 6 val.:

Eil. Nr.	Klasė	Valandų skaičius	Dalykas	Tema
1.	5–6	1	Tikyba	Šeima, giminė ir tradicijos
2.	5–6	1	Technologijos	Mitybos ir sveikatos tausojimo papročiai
3.	5–6	1	Dailė	Liaudies kūryba
4.	7	1	Dailė	Tautinis kostiumas
5.	7	1	Technologijos	Tradiciniai amatai
6.	7	1	Tikyba	Pasaulėžiūra, mitologija ir religija
7.	8–9	1	Geografija	Tradicinė ūkinė veikla
8.	8–9	1	Fizika	Liaudies astronomija
9.	8–9	1	Dailė	Liaudies kūryba

18.1.5. Sveikatos ugdymo bendroji programa integruojama į:

1–4 klasėse:

Eil. Nr.	Klasė	Valandų skaičius	Dalykas	Tema
1.	1	1	Kūno kultūra	Fizinis aktyvumas
2.	1	1	Tikyba	Psichikos sveikata
3.	1	1	Dailė ir technologijos	Sveika mityba
4.	1	1	Pasaulio pažinimas	Socialinė sveikata
5.	1	1	Pasaulio pažinimas	Kas yra sveikata
6.	1	1	Pasaulio pažinimas	Asmens ir aplinkos švara
7.	1	1	Pasaulio pažinimas	Veikla ir poilsis
8.	2	1	Kūno kultūra	Fizinis aktyvumas
9.	2	1	Kūno kultūra	Kas yra sveikata
10.	2	1	Kūno kultūra	Asmens ir aplinkos švara
11.	2	1	Pasaulio pažinimas	Psichikos sveikata
12.	2	1	Pasaulio pažinimas	Sveika mityba
13.	2	1	Pasaulio pažinimas	Socialinė sveikata
14.	2	1	Pasaulio pažinimas	Veikla ir poilsis
15.	3	1	Kūno kultūra	Kas yra sveikata
16.	3	1	Kūno kultūra	Fizinis aktyvumas
17.	3	1	Pasaulio pažinimas	Sveika mityba
18.	3	1	Pasaulio pažinimas	Asmens ir aplinkos švara
19.	3	1	Kūno kultūra	Veikla ir poilsis
20.	3	1	Kūno kultūra	Psichikos sveikata
21.	3	1	Kūno kultūra	Socialinė sveikata
22.	4	1	Kūno kultūra	Fizinis aktyvumas
23.	4	1	Pasaulio pažinimas	Kas yra sveikata
24.	4	1	Pasaulio pažinimas	Sveika mityba
25.	4	1	Pasaulio pažinimas	Asmens ir aplinkos švara
26.	4	1	Kūno kultūra	Veikla ir poilsis
27.	4	1	Pasaulio pažinimas	Psichikos sveikata
28.	4	1	Lietuvių kalba	Socialinė sveikata
29.	4	1	Pasaulio pažinimas	Socialinė sveikata

5–9 klasėse:

Eil. Nr.	Klasė	Valandų skaičius	Dalykas	Tema
1.	5–6	1	Tikyba	Savojo „aš“ suvokimas
		1	Dailė	
		1	Anglų kalba	
		1	Tikyba	Savo vertės jausmas ir savigarba
		1	Dailė	Bendravimo ir bendradarbiavimo etika
		1	Tikyba	
		1	Gamta ir žmogus	Žmogaus kūnas ir fizinis aktyvumas
1	Kūno kultūra			
1	Technologijos	Sveika mityba		
1	Matematika			
2.	7	1	Tikyba	Bendravimo ir bendradarbiavimo etika
		1	Lietuvių kalba	Savitarpio pagarba, pakantumas, teisingumas
		1	Anglų kalba	
		1	Biologija	Žmogaus kūnas ir fizinis aktyvumas
		1	Matematika	
		1	Anglų kalba	
		1	Kūno kultūra	
1	Technologijos	Sveika mityba		
1	Geografija	Asmens ir aplinkos švara.		
1	Fizika			
3.	8	1	Tikyba	Savitarpio pagarba, pakantumas, teisingumas
		1	Biologija	Žmogaus kūnas ir fizinis aktyvumas
		1	Dailė	
		1	Matematika	
		1	Kūno kultūra	
		1	Technologijos	Sveika mityba
		1	Anglų kalba	
1	Geografija	Veiklos ir poilsio gerinimas		
1	Chemija			
1	Lietuvių kalba	Pozityvus mąstymas ir savivertė		
4.	9	1	Muzika	Emocijos ir jausmai. Emocijų ir jausmų darnos reikšmė sveikatai ir gerovei.
		1	Kūno kultūra	
		1	Lietuvių kalba	Pozityvus mąstymas ir savivertė
		1	Geografija	Veiklos ir poilsio gerinimas
		1	Chemija	
		1	Technologijos	Sveika mityba
		1	Biologija	
1	Biologija	Žmogaus kūnas ir fizinis aktyvumas		
1	Dailė			
1	Kūno kultūra			

III. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

19. Siekiant padėti mokiniui sėkmingai mokytis, ugdymas organizuojamas sudarant mokinio individualų planą, kuriuo siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) pasiekimų, ugdyti asmeninę atsakomybę, dėl sąmoningo mokymosi,

gebėjimo įgyvendinti išsikeltus tikslus.

20. Mokiniui, kuris mokomas namie, sudaromas individualus ugdymo planas. Jame numatomi mokymosi tikslai mokinio mokymosi indėlis, planuojami mokytis dalykai, jiems skiriamas pamokų skaičius, pasiekimų patikrinimo būdai. Mokinys mokosi pagal mokyklos vadovo patvirtintą ir su vienu iš mokinio tėvų (globėju, rūpintoju) suderintą pamokų tvarkaraštį.

21. Mokiniui besimokančiam pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, gali būti sudaromas individualus ugdymo planas, atkreipiant dėmesį į besimokančius, kurie patiria mokymosi sunkumų, itin sėkmingai mokosi, siekia pagerinti vieno ar kelių dalykų pasiekimus ir pan. Mokykloje susitariama dėl individualaus ugdymo plano sudarymo besimokančiam pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programas:

21.1. individualaus ugdymo plano turinį lemia numatomi artimiausi ir tolesni mokinio ugdymo(si) tikslai ir būdai jų siekti. (Pvz., jame numatoma tiksli mokinio veikla gali būti siejama su mokymosi poreikiais, norimo dalyko pasiekimų gerinimu, mokinio prisiimti įsipareigojimais orientuojami į mokymosi pasiekimų gerinimą);

21.2. mokykla susitaria dėl individualaus mokinio ugdymo plano sudarymo laikotarpio ir formos.

22. Mokinio individualus ugdymo planas sudaromas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir mokyklos vadovams, logopedui specialiajam pedagogui.

IV. MOKYMOSI APLINKOS KŪRIMAS

23. Mokyklos vadovas ir visa bendruomenė atsako už atviros, ramios, kūrybingos, vertybines nuostatas puoselėjančios, mokinių ir mokytojų mokymuisi palankios edukacinės kultūros kūrimą ir palaikymą mokykloje.

24. Mokymosi aplinka – tai aplinka mokykloje ir už jos ribų, kurioje įgyvendinamas mokyklos ugdymo turinys. Mokymosi aplinka turi būti fiziškai, psichologiškai ir socialiai saugi ir sveika besimokančiam. Mokykla skatina mokytojus ir sudaro jiems sąlygas mokyklos ugdymo turinį įgyvendinti ne tik mokykloje. Kiekvieno mėnesio 6 d. ugdymo procesas vykdomas kitose edukacinėse aplinkose: muziejuose, parkuose, bibliotekose ir kt.

25. Mokyklos mokymosi aplinka pritaikyta ugdymo bendrosiose programose iškeltiems tikslams siekti, sudarant galimybes mokinių aktyviam ugdymui(si), mokymuisi individualiai ir įvairaus dydžio grupėmis, praktinei, eksperimentinei, teorinei ir kitokiai veiklai. Mokytojams sudaromos galybės dirbti inovatyviai, naudojant šiuolaikines mokymo technologijas.

26. Mokyklos įgyjamos ir kuriamos mokymo ir mokymosi priemonės padeda mokiniams įgyti šiuolaikinėje besikeičiančioje visuomenėje būtinų kompetencijų, gebėjimų, nuostatų ir pasiekti pradinio ir pagrindinio ugdymo programoje numatytų pasiekimų.

27. Mokyklos ugdymo plano įgyvendinimas siejamas su mokyklos mokymosi aplinka. Mokykloje yra muziejus, kuriame vyksta pamokos.

28. Mokykla dalyvauja projekto „Lyderių laikas 2“ veiklose.

V. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

29. Ugdymo diferencijavimas – tai ugdymo tikslų, uždavinių, mokymo ir mokymosi turinio, metodų, mokymo(si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis.

30. Mokiniai skiriasi turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius, pritaikant mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo(si) priemones, tempą ir skiriamą laiką. Diferencijuotas ugdymas taip pat kompensuoja brendimo, mokymosi tempo netolygumus, atsirandančius mokinių amžiumi grįstoje vertikalios skirstymo klasėmis sistemoje.

31. Diferencijavimas taikomas:

31.1. mokiniui individualiai;

31.2. mokinių grupei:

31.2.1. tam tikriems tikslams pasiekti, pavyzdžiui: pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti;

31.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, darbo grupės) grupes galima sudaryti iš mišrių arba panašių polinkių, interesų mokinių.

32. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, yra laikinas – tik tam tikro dalyko pamokoms arba tik tam tikroms užduotims atlikti.

33. Mokykla analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų, ir priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo. Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

VI. MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

34. Mokinių pasiekimai mokykloje stebimi ir analizuojami, laiku identifikuojami kylantys mokymosi sunkumai. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami mokyklos logopedas specialusis pedagogas, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo.

35. Mokymosi pagalbos organizavimas apima ne tik priimamus sprendimus, bet ir panaudotų priemonių poveikio analizę. Mokymosi pagalba suteikiama laiku ir atitinka mokymosi galias. Už mokymosi pagalbos organizavimą mokykloje atsakingas direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

36. Mokymosi pagalbą pirmiausia suteikia mokinį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.

37. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui. Mokiniui mokymosi pagalba suteikiama pastebėjus, kad jam nesiseka pasiekti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko pasiekimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir pan.

VII. MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

38. Mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendradarbiavimo formos, numatančios galimybes kartu su mokytojais ir mokiniais dalyvauti planuojant, įgyvendinant ugdymo procesą ir priimant sprendimus yra numatytos Tėvų informavimo ir švietimo tvarkoje (patvirtinta direktoriaus 2013 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. V-89).

39. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) yra nuolat informuojami apie mokykloje organizuojamą ugdymo procesą, mokymosi pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą.

40. Mokykla užtikrina, kad vyktų abipusis ir savalaikis informacijos apie mokinių mokymąsi perdavimas tarp mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų).

VIII. DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

41. Mokykla intensyvina žmogaus saugos dalyko mokymąsi. 5-oje klasėje mokomas 5–6 klasės kursas, 7 ir 8 klasėse mokomas 7–8 klasės kursas, 9-oje klasėje – 9–10 klasės kursas.

42. Žmogaus saugos dalyko mokymo intensyvinimo metu neviršijamas maksimalus mokiniui privalomų pamokų skaičius per savaitę.

IX. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

43. Integruotoje pamokoje turi būti siekiama dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų.

44. Mokykla analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų rezultatų, ir priima sprendimus dėl tolesnio turinio integravimo tikslingumo.

45. Integruotų pamokų apskaitai užtikrinti (jei pamokoje dirba du mokytojai), integruojamų dalykų pamokų turinys dienyne įrašomas tų dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose.

X. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

46. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus ugdymo procese vadovaujama bendrosiomis programomis, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256. Planuojant mokinių, pradedančių mokytis pagal Pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą atsižvelgiama į pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją. Mokytojai mokinių pažangą ir pasiekimus vertina mokyklos nustatyta tvarka (patvirtinta direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-136).

XI. MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

47. Mokyklos direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

47.1. organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio bei mokiniams skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę;

47.2. organizuoja mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant mokinių mokymosi krūvio optimizavimo klausimus;

47.3. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Nerekomenduojami kontroliniai darbai po atostogų ar šventinių dienų.

48. Mokiniams skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius, išskyrus 7-oje klasėje.

49. Mokymosi pagalbai organizuoti skiriamos trumpalaikės konsultacijos, atsižvelgiant į mokinių mokymosi galias. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintoja) informuojami apie mokinio daromą pažangą jam suteikus mokymosi pagalbą. Trumpalaikės konsultacijos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

50. Per dieną nevyksta daugiau kaip 7 pamokos. Per savaitę – 35 pamokos.

XII. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

51. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skiriama meninę, sporto ar kitą veiklą pasirinkusių mokinių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms, profesinėms kompetencijoms ugdyti. Atsižvelgiant į neformaliojo vaikų švietimo ypatumus, veikla:

51.1. vykdoma aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus;

51.2. neformaliojo vaikų švietimo veiklai įgyvendinti skiriamos valandas, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, periodiškumą, trukmę. Valandos nustatomos mokslo metams kiekvienai ugdymo programai.

52. Mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančiųjų mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, prirėikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir, atsižvelgusi į juos, siūlo neformaliojo švietimo programas.

53. Neformaliojo švietimo programų vykdymas:

53.1. Karsakiškio Strazdelio pagrindinė mokykla:

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Klasė	Valandų skaičius
1.	Jaunieji meistreliai	8–9	1
2.	Šiuolaikiniai šokiai	5–9	1
3.	Rankdarbiai	5–9	1
4.	Projektinė veikla	5–9	1
	Iš viso		4

53.2. Papildomos neformaliojo švietimo programos, vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2013-08-22 sprendimu Nr T2-138:

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Klasė	Valandų skaičius
1.	Maironiečiai	5–9	1
2.	Noriu žinoti	5–9	1
3.	Judrieji žaidimai	5–7	1
4.	Krepšinis	5–9	1
5.	Turizmas	5–9	1
	Iš viso		5

53.3. Karsakiškio Strazdelio pagrindinės mokyklos Tiltagalių skyrius:

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	Klasė	Valandų skaičius
1.	„Lutučiukų klubas“	1–4	1
2.	Dailės būrelis	1–4	2
3.	Lietuvių liaudies šokiai	1–4	1
	Iš viso		4

54. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos mokyklos nustatyta tvarka (patvirtinta direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-136).

55. Neformaliojo švietimo grupės mokinių skaičius yra ne mažesnis kaip 5 mokiniai (Mokyklos tarybos 2011-06-30 protokolai Nr. MT1-2).

56. Neformaliojo vaikų švietimo programos mokinių atostogų metu nevykdomos.

XIII. UGDYMO ORGANIZAVIMAS ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ

57. Mokykla apie atvykusį mokinį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio ugdymo programos dalį ar pradinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa), informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ir numato jo mokymąsi.

58. Mokykla, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Mokykla tuo atveju, kai asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pradinio ar pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, nustato jo mokymosi pasiekimų atitiktį mokymosi pasiekimams, numatytiems Pradinio, Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose.

59. Mokykla parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, integracijos į mokyklos bendruomenę planą, išanalizuoja, kokia

pagalba būtina mokinio sėkmingai adaptacijai, prireikus – mokinio individualų ugdymo planą:

59.1. numato adaptacinio laikotarpio orientacinę trukmę;

59.2. pasitelkia mokinius savanorius, padėsiančius atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą;

59.3. numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);

59.4. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;

59.5. numato atvykusio mokinio per adaptacinį laikotarpį individualios pažangos stebėjimą;

59.6. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.

60. Mokykla nustato atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės ugdymo programos dalį ar visą programą, poreikius mokytis lietuvių kalbos ir organizuoja individualų lietuvių kalbos mokymąsi ir švietimo pagalbą, kai atvykęs mokinys per adaptacinį laikotarpį yra pajėgus pasiekti patenkinamą pasiekimų lygį pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programoje.

61. Mokyklos mokiniui, baigusiam tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, turi būti sudaryta palanki ir saugi mokymosi aplinka.

XIV. MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

62. Mokinių mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr.V- 1405, ir Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

63. Mokiniai mokomi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojo konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

64. Namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 5–6 klasėse skiriama 12 savaitinių pamokų, 7–8 klasėse – 13, 9-oje klasėje – 15.

65. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos vadovo įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą.

XV. UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTTINĖSE KLASĖSE

66. Klasės jungiamos vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. rugpjūčio 28 d. sprendimu Nr. T-151 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės tarybos bendrojo ugdymo mokyklų mokinių priėmimo laiko, mokinių ir klasių pagal vykdomas Bendrojo ugdymo programas skaičiaus, priešmokyklinio ugdymo grupių ir vaikų skaičiaus nustatymo 2014–2015 mokslo metais“, atsižvelgiant į ugdymo plano 69.2 punkte numatytą skiriamų valandų skaičių, jungtinei pradinei klasei skiriama 25 valandos per savaitę:

Vieta	Klasė	Valandų skaičius per savaitę
Tiltgalių skyrius	1 ir 3 jungtinė klasė	25

67. Mokykla, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą, numatė, kurių dalykų pamokas jungtinėje klasėje organizuos visiems klasės mokiniams vienu metu (ugdymo plano 69.2. punktas). Mokykla stebi ir analizuoja jungtinėse klasėse mokinių daromą pažangą ir, nepasiteisinus numatytam pamokų organizavimui, jį motyvuotai keičia.

68. Jungtinei klasei, kurioje mokosi 5–6 klasių mokiniai, skiriamos 33 pamokos.

III. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

I. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

69. 2014–2015 mokslo metais pradinio ugdymo programai (ugdymo dalykams) skiriama valandų:

69.1. pradinio ugdymo programos dalykų apimtis valandomis, kai pamokos trukmė 1 klasėje – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min.;

69.2. dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę Bendrajai programai įgyvendinti:

Dalykai	Dalyko savaitinių pamokų skaičius				
	2 klasė	1 ir 3 jungtinė klasė		4 klasė	Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
Dorinis ugdymas (tikyba)	1	1 (b)		1	
Lietuvių kalba (gimtoji)	7	7 (b)		7	22
		1	0		
Užsienio kalba (anglų)	2	0	2	2	6
Matematika	5	4 (b)		4	14
			1		
Pasaulio pažinimas	2	2 (b)		2	6
Dailė ir technologijos	2	2(b)		2	6
Muzika	2	2 (b)		2	6
Kūno kultūra	2	2 (b)		2	6
Šokis	-	1 (b)		1	2
Iš viso valandų	23	25		23	71
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui	2 kl. – 23	1 kl. – 22	3 kl. – 24	4 kl. – 23	
Neformalusis švietimas	4				4

70. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik pamoka, bet ir kitomis ugdymo organizavimo formomis: pažintinės išvykos, ekskursijos, koncertų ir spektaklių lankymas, projektinė veikla, edukacinė veikla, kūrybiniai darbai, didaktiniai žaidimai.

70.1. Pirmoje klasėje pamokos trukmė – 35 minutės, 2–4 klasėse – 45 minutės. Per dieną ne daugiau kaip 5 pamokos.

70.2. ugdomoji veikla (formaliojo ir neformaliojo švietimo) per dieną ne ilgesnė nei 6 ugdymo valandos.

71. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų: bibliotekoje, mokyklos ir Panevėžio kraštotyros muziejuose, medicinos punkte, kultūros centre, pašte, parke ir kt.

72. Mokykla einamaisiais mokslo metais gali koreguoti ugdymo procesą ir turinį pagal pasikeitusius mokinių ugdymo poreikius išlaikydama mokslo metams skirtą ugdymo valandų skaičių.

II. BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

73. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama pagal Bendrojo ugdymo programą:

73.1. Dorinis ugdymas:

73.1.1. tėvai (globėjai, rūpintojai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės tikyba. 1–4 klasių mokiniai mokosi tikybos;

73.1.2. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) parašytą prašymą.

73.2. Kalbinis ugdymas:

73.2.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (gimtosios) vartojimo žodžiu ir raštu pasiekimus skaitymo, kalbos vartojimo kompetencijos ugdomos įgyvendinant ir kitas (ne lietuvių kalbos) Bendrosios programos ugdymo dalykų programas: panaudojant mokomąsias užduotis kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus.

73.2.2. Pirmosios užsienio kalbos mokymas:

73.2.2.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

73.2.2.2. tėvai (globėjai, rūpintojai) parenka mokiniui vieną iš mokyklos siūlomų Europos kalbų. Tėvai parinko anglų kalbą;

73.2.2.3. užsienio kalbai mokytis visose 2–4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę.

73.3. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

73.3.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdyti skiriama $\frac{1}{2}$ pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. $\frac{1}{4}$ dalykui skiriamo laiko skiriama organizuoti ugdymą tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (parke, miške, prie vandens telkinio) aplinkoje;

73.3.2. socialiniams gebėjimams ugdyti $\frac{1}{4}$ pasaulio pažinimo dalyko laiko skiriama ugdymo procesą organizuoti socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose).

73.4. Matematinis ugdymas:

73.4.1. organizuojant matematinį ugdymą vadovaujamosi ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų TIMSS 2011 m. rezultatais ir rekomendacijomis, pagal galimybes naudojamos informacinės komunikacinės technologijos.

73.5. Kūno kultūra:

73.5.1. 2-oje klasėje kūno kultūrai skiriamos 2 ugdymo valandos per savaitę, 1 valanda per savaitę skiriama neformalaus švietimo šokių būrelio lankymui.

73.5.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:

73.5.2.1. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

73.5.2.2. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje.

73.6. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis):

73.6.1. technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip $\frac{1}{3}$ dalykui „Dailė ir technologijos“ skiriamo laiko, nurodyto ugdymo plano 69.2 punkte;

73.6.2. atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės meninio ugdymo poreikius ir mokyklos galimybes mokykloje įgyvendinama šokio programa: viena kūno kultūros pamoka per savaitę 1, 3 ir 4-oje klasėje skiriama šokiui.

74. Mokiniai, besimokantys pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (dailės, muzikos, sporto), direktoriaus įsakymu neatleidžiami nuo atitinkamo privalomojo dalyko savaitinių pamokų lankymo.

75. Integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:

75.1. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:

75.1.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintų integruojamųjų Mokėjimo mokyti, Komunikavimo, Darna vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai. Šios programos atskirai nevykdomos;

75.1.2. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V- 1159 ir Sveikatos ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V- 1290.

III. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

I. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

76. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Pagrindinio ugdymo programos aprašu, tvirtinamu švietimo ir mokslo ministro.

77. Mokykla, vykdydama pagrindinio ugdymo programą ir formuodama mokyklos ugdymo turinį, užtikrina Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų skiriamų pamokų skaičių per savaitę, nustatytą ugdymo plano 97 punkte, išskyrus 7-oje klasėje.

78. Pradedantiesiems mokyti pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ir antrąją dalis ir naujai atvykusiems mokiniams mokykla skiria adaptacinį laikotarpį – 2 mėnesius. Siekiant mokiniams padėti sėkmingai adaptuotis, pirmąjį pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimo mėnesį mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus siekdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo(si) pasiekimus. Rugsėjo mėnesį mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami, spalio mėnesį pasiekimai nevertinami nepatenkinamais pažymiais.

79. Socialinė veikla pagrindinio ugdymo programoje yra privaloma, siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis bei socializacijos programomis ir pan. Per mokslo metus jai skiriama 10 pamokų (valandų). Tai mokyklos rekomenduojama veikla, kuri gali būti vykdoma pažintinės ir kultūrinės veiklos metu arba kitu laiku. Socialinė veikla skirta ugdyti praktinius piliečio gebėjimus, ji gali būti įgyvendinama bendradarbiaujant su vietos savivaldos institucijomis ir visuomeninėmis organizacijomis. Veikla organizuojama pagal Švietimo ir mokslo ministerijos parengtas rekomendacijas. Ji fiksuojama socialinės veiklos apskaitos lapuose (patvirtinta direktoriaus 2008 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. V-175).

79.1. Socialinės veiklos kryptys:

79.1.1. darbas mokyklos taryboje, mokinių taryboje;

79.1.2. atstovavimas mokyklai įvairiuose projektuose, konkursuose, olimpiadose;

79.1.3. renginių organizavimas mokykloje;

79.1.4. parodų rengimas;

79.1.5. mokyklos teritorijos tvarkymo darbai (aplinkos, stadiono tvarkymas);

79.1.6. mokyklos tvarkymo darbai (kabinetų tvarkymas, kabinetų ir inventoriaus remontas);

79.1.7. pagalba klasių auklėtojams, mokytojams tvarkant dokumentus (tekstų rinkimas kompiuteriu);

79.1.8. pagalba mokyklos bibliotekininkui;

79.1.9. darbas mokyklos muziejuje;

79.1.10. aplinkinių kapinių tvarkymas.

79.2. klasių vadovai organizuoja mokinių socialinę veiklą.

80. Mokykla, formuodama ir įgyvendinama mokyklos ugdymo turinį, mažina iki 10 procentų (perskirto) dalykui skiriamų pamokų ir derina su pagrindinio ugdymo bendrųjų programų turiniu.

II. UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

81. Mokykloje rūpinamasi lietuvių kalbos ugdymu per visų dalykų pamokas:

81.1. apsvarstyti ir priimti bendri kalbos ugdymo reikalavimai;

81.2. mokomosios užduotys panaudojamos kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant mokinių dėmesį į kalbos nuoseklumą, logiškumą planingumą;

81.3. mokiniai skatinami savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas;

81.4. vertinant mokinio pasiekimus teikiama grįžtamoji informacija ir apie kalbos mokėjimą, nurodant privalumus ir taisytinus bei tobulintinus dalykus;

81.5. ugdoma kalbinė atsakomybė, kalbinė raiška, suvokiant tai kaip vieną iš prisistatymo viešoje erdvėje įvaizdžio elementų ir sklandžios komunikacijos pagrindą.

82. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats. Mokykloje mokiniai mokosi tikybos.

83. Lietuvių kalba.

83.1. Mokykla, formuodama ugdymo turinį:

83.2. 9 klasėje laisvės kovų istorijai skirtos 18 pamokų integruojamos į lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas:

Eil. Nr.	Lietuvių kalba	Pilietiškumo pagrindai
1.	Rezistencija Lietuvoje. Istorinio laikotarpio apžvalga. Mokyklos bibliotekoje esančių knygų apie partizaninį judėjimą apžvalga.	Valstybės atkūrimo planai. Antrosios sovietinės okupacijos pradžia.
2.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, stebėjimas.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, stebėjimas.
3.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, stebėjimas.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, stebėjimas.
4.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, aptarimas.	Filmo „Vienui vieni“, skirto Lietuvos partizanams, kritusiems 1944–1953 metų kovose su sovietų okupantais už laisvę ir nepriklausomybę atminti, aptarimas
5.	Mėgstamiausios partizanų dainos	Skaidrių apie pasipriešinimo kovas rengimas.
6.	Dainų ir eilių apie partizanus klausymas.	Medžiagos apie pasipriešinimo kovas pristatymas ir aptarimas.
7.	Edukacinė pamoka „Senelis buvo partizanas“ Pasipriešinimo sovietinei okupacijai ir Sąjūdžio muziejuje.	Edukacinė pamoka „Senelis buvo partizanas“ Pasipriešinimo sovietinei okupacijai ir Sąjūdžio muziejuje.
8.	Edukacinė programa „Partizano dienoraštis“ Panevėžio kraštotyros muziejuje	Edukacinė programa „Partizano dienoraštis“ Panevėžio kraštotyros muziejuje.
9.	Pasipriešinimo sovietinei okupacijai ir Sąjūdžio ekspozicijos lankymas Panevėžio kraštotyros muziejuje.	Pasipriešinimo sovietinei okupacijai ir Sąjūdžio ekspozicijos lankymas Panevėžio kraštotyros muziejuje.

83.3. Jei mokinys yra mokėsis pagal tarptautinę bendrojo ugdymo programą, lietuvių

kalbos mokoma pagal jam sudarytą individualų ugdymo planą:

83.3.1 skiriamos papildomos pamokos, konsultacijų, savarankiško mokymo galimybės;

83.3.2. mokyklos nustatytu laikotarpiu pasiekimai vertinami pagal individualius mokymosi pasiekimus.

83.4. Mokiniam, kurie mokėsi pagal pagrindinio ugdymo programą mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, ir nori tęsti mokymąsi mokykloje lietuvių mokomąja kalba, pagal pagrindinio ugdymo programą, sudaromos sąlygos pasiekti bendrojoje programoje numatytus pasiekimus:

83.4.1. vienerius mokslo metus jiems gali būti skiriama 1 papildoma lietuvių kalbos pamoka per savaitę;

83.4.2. jei klasėje ar keliuose klasėse yra 5 ar daugiau tokių mokinių, jų grupei mokytį skiriamos 2 ar daugiau papildomų pamokų, atsižvelgus į mokyklos turimas mokymo lėšas.

84. Užsienio kalbos.

84.1. Ankstyvosios užsienio kalbos toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos 5 klasėje.

84.2. Pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A2, o 7–9 klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

84.3. Užsienio kalbą mokoma pagal kalbos mokėjimo lygį, kuris nustatomas, naudojantis Europos kalbų aplanku arba (ir) savarankiškai mokytojų pasirinktais kalbų mokėjimo lygio nustatymo testais.

84.4. Antrosios užsienio kalbos mokoma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka antrąją užsienio kalbą: prancūzų, rusų kalbas. Mokiniai mokosi rusų kalbos.

84.5. Antrosios užsienio kalbos bendroji programa 6 klasėje orientuota į A1, o 7–9 klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

84.6. Jeigu mokinys atvykęs iš kitos mokyklos ir tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus pageidauja tęsti mokytis pradėtą kalbą, o mokykla neturi reikiamos kalbos mokytojo: mokiniui sudaromos sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir savivaldybės vykdomąja institucija.

84.7. Užsienio kalbas keisti galima tik tuo atveju, jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymosi. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

84.7.1 vienerius mokslo metus jam skiriama viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

84.7.2. susidarius penkių ar daugiau tokių mokinių grupei klasėje ar mokykloje, skiriamos dvi papildomos pamokos visai mokinių grupei;

85. Matematika. Organizuojant matematikos mokymąsi:

85.1. vadovaujamosi nacionalinių ir tarptautinių 2011 m. TIMSS (angl. Trends in International Mathematics and Science Study) mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais ir rekomendacijomis;

85.2. naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios priemonės.

86. Informacinės technologijos.

86.1. 7 klasėje informacinėms technologijoms skiriama 1 valanda per savaitę.

86.2. 8 klasėje organizuojamas informacinių technologijų integruotas mokymas su kitais dalykais:

Dalykas	Valandų sk. per metus
Tikyba	3
Lietuvių kalba	6

Užsienio kalba (I-oji) Anglų kalba	3
Užsienio kalba (II-oji) Rusų kalba	2
Matematika	4
Biologija	2
Fizika	3
Chemija	3
Istorija	2
Geografija	3
Technologijos	2
Kūno kultūra	2
Iš viso	35 val.

86.3. Integruojant informacines technologijas pamokoje dirba vienas mokytojas.

87. Socialiniai mokslai.

87.1. Mokymasis per socialinių mokslų pamokas grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas.

87.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, rajono savivaldybės, gyvenvietės ir kt.) ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes istorijos ir geografijos mokymas organizuojamas netradicinėse aplinkose (pavyzdžiui, saugomų teritorijų lankytojų centruose, mokyklos muziejuje ir kt.).

87.3. Mokykla formuodama socialinių mokslų ugdymo turinį:

87.3.1. integruoja istorijos ir pilietiškumo pagrindų ugdymo pamokas 9-oje klasėje, kai žinios įgytos per istorijos pamokas, pritaikomos minint valstybės šventes ir valstybines sukaktis, taip pat dalyvaujant įvairiose pilietiškumo akcijose ;

87.3.2. priėmė sprendimą dėl istorijos 5–6 klasės turinio išdėstymo eiliškumo. 5-oje klasėje istorijos pamokose bus dėstomi Lietuvos istorijos svarbiausi epizodai, 6-oje klasėje mokant Europos istorijos susieti su penktoje klasėje įgytomis Lietuvos istorijos žiniomis.

88. Gamtos mokslai. Organizuodama gamtos mokslų dalykų mokymą mokykla:

88.1. vadovaujasi nacionalinių ir tarptautinių tyrimų TIMSS ir PISA (angl. Programme for International Student Assessment) mokinių pasiekimų rezultatais bei rekomendacijomis;

88.2. mokymąsi per gamtos mokslų pamokas grindžia tiriamojo pobūdžio metodais, dialogais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas;

89. Menai. Meninio ugdymo srities dalykus sudaro privalomieji dailės ir muzikos dalykai.

90. Technologijos.

90.1. Mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų.

90.2. Mokiniam, pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, technologijų dalykas prasideda nuo privalomo 17 valandų integruoto technologijų kurso. Mokiniai gali keisti pasirinktą technologijų programą po I pusmečio.

91. Kūno kultūra.

91.1. 6–9 klasės mokiniams kūno kultūrai skiriamos 2 valandos per savaitę. Jiems sudarytos sąlygos lankyti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas per neformaliojo švietimo veiklą mokykloje: „Krepšinio“, „Turizmo“, „Judriųjų žaidimų“ programos. Kūno kultūros mokytojas tvarko mokinių, lankančių šias pratybas, apskaitą.

91.2. Per kūno kultūros pamokas 5–9 klasėse nesudaromos atskiros berniukų ir mergaičių grupės.

91.3. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių

skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

91.4. Mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pvz.: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus).

92. Žmogaus sauga. Žmogaus saugos ugdymas organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159.

93. Sveikatos ugdymas. Mokykla, organizuodama sveikatos ugdymą, vadovaujasi Sveikatos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290.

94. Ugdymas karjerai. Mokykla, organizuodama ugdymą karjerai, vadovaujasi Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-1090/A1-314.

95. Etninės kultūros ugdymas. Mokykla, organizuodama etninės kultūros ugdymą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651.

96. Prevencinių programų įgyvendinimas. Mokykla įgyvendina Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą.

Pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti pamokų skaičius per metus (grupine mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu):

Dalykų sritys, dalykai	Dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per 1 metus (2,3,4,5,6 grafos) ir savaitinių pamokų skaičius dalykui					
	5	6	7	8	9	Pagrindinio ugdymo programoje (iš viso)
Dorinis ugdymas (tikyba)	32 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	172 (5)
Lietuvių kalba (gimtoji)	160 (5)	175 (5)	175 (5)	175 (5)	140 (4)	825 (24)
Užsienio kalba (1-oji) anglų	96 (3)	105 (3)	105 (3)	105 (3)	105 (3)	516 (15)
Užsienio kalba (2-oji) rusų	0	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Matematika	128 (4)	140 (4)	140 (4)	140 (4)	105 (3)	653 (19)
Informacinės technologijos	32 (1)	35 (1)	35 (1)	0	35 (1)	137 (4)
Gamta ir žmogus	64 (2)	70 (2)	0	0	0	134 (4)
Biologija	0	0	70 (2)	35 (1)	70 (2)	175 (5)
Fizika	0	0	35 (1)	70 (2)	70 (2)	175 (5)
Chemija	0	0	0	70 (2)	70 (2)	140 (4)
Istorija	64 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	344 (10)
Pilietiškumo pagrindai	0	0	0	0	35 (1)	35 (1)
Geografija	0	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Ekonomika ir verslumas	0	0	0	0	0	0
Dailė	32 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	172 (5)
Muzika	32 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	172 (5)
Technologijos	64 (2)	70 (2)	70 (2)	35 (1)	52 (1,5)	291 (8,5)
Kūno kultūra	96 (3)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	376 (11)
Žmogaus sauga	32 (1)	0	35 (1)	35 (1)	17 (0,5)	119 (3,5)
	Savaitinių pamokų skaičius					
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui	26	28		30	31	

Maksimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui			30			
Neformalus švietimas			4			4

* Pastaba. 5–6 klasėse jungiamos dailės, technologijų, muzikos ir kūno kultūros pamokos.

I. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSI RANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

97. Mokykla ugdymo plane sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, lavintis ir mokytis pagal gebėjimus ir galias, teikti pagalbą ir paslaugas, kurios padėtų didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtotų mokinio gebėjimus.

98. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja, vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795, ir atsižvelgia į:

- 98.1. formaliojo švietimo programą;
- 98.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;
- 98.3. į specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos poreikį (specialiojo ugdymosi poreikių vertinimo išvadas, pedagoginių psichologinių tarnybų rekomendacijas);
- 98.4. esamas mokyklos galimybes.

99. Mokykla sudaromame mokinio individualiame ugdymo plane atsižvelgia į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir bendradarbiaudama su mokiniu ir (ar) jo tėvais (globėjais, rūpintojais), mokyklos logopedu specialiuoju pedagogu:

- 99.1. išlaiko mokiniui ugdymo plano 97 punkte nurodytą minimalų pamokų skaičių pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti, išskyrus 7-oje klasėje;
- 99.2. vadovaujasi pagrindinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, nurodytu ugdymo plano 97 ir 116 punktuose;
- 99.3. gali trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdomajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti;
- 99.4. užtikrina ugdymo nuoseklumą ir tęstinumą.

II. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

100. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis ugdymo plano 46 punkto nuostatomis.

101. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo dalykų pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

III. PSICHOLOGINĖS PAGALBOS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS PAGALBOS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

102. Psichologinė pagalba teikiama vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu

Nr. V-1228.

103. Socialinė pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941.

104. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

105. Mokykla specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia, vadovaudamasi teisės aktais ir įgyvendindama pedagoginės psichologinės tarnybos ar mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

106. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama:

106.1. vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr.V- 1228;

106.2. specialiųjų pratybų forma: individualios, pogrupinės (2–4 mokiniai), grupinės (5–8) mokiniai;

106.3. teikiama ugdymo proceso metu.

107. Specialioji pagalba:

107.1. teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr.V-1229;

107.2. pagalbą teikia logopedas specialusis pedagogas;

107.3. teikiama ugdymo proceso metu.

IV. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

108. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja mokykla, pagal Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

109. Mokiniui, besimokančiam pagal bendrojo ugdymo arba pagal bendrojo ugdymo pritaikytą programą, mokyti namie mokykla skiria pamokų, vadovaudamasi ugdymo plano 62–65 punktais, 1–2 pamokos gali būti skiriamos specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms.

110. Mokiniui, kuris mokosi namie pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, mokyti namie skiriamos 8 valandos per savaitę:

110.1. turintį vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą namie ugdo specialusis pedagogas;

110.2. logopedas specialusis pedagogas, atsižvelgęs į individualius gebėjimus, kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) sudaro individualų ugdymo planą, konsultuoja tėvus (globėjus rūpintojus).

V. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ IR BESIMOKANČIŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO IR BENDROJO UGDYMO PRITAIKYTAS PROGRAMAS, UGDYMAS

111. Mokiniui, besimokančiam pagal bendrojo ugdymo ar bendrojo ugdymo pritaikytą programą ir turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis ugdymo plano 69.2 ir 96 punktuose dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, kuris gali būti koreguojamas iki 20 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti mažinamas ar didinamas 1–2 pamokomis.

112. Sutrikusios klausos ir kitos komunikacijos mokiniui mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis ugdymo plano 69.2 ar 96 punktu. Ugdymo plane specialiosios

pratybos skiriamos tarčiai, kalbai ir klausai lavinti.

VI. MOKINIŲ, BESIMOKANČIŲ PAGAL PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTĄ PROGRAMĄ, UGDYMAS

114. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, mokyklos ar individualus ugdymo planas sudaromas atsižvelgiant į mokinio intelekto sutrikimą (nežymus, vidutinis, žymus ar labai žymus), mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą, ugdymą įgyvendinančios mokyklos paskirtį.

115. Ugdymas organizuojamas mokinio specialiesiems ugdymosi poreikiams pritaikytoje mokyklos aplinkoje, teikiant būtiną pagalbą, aprūpinant ugdymui skirtomis specialiosiomis mokymo ir techninės pagalbos priemonėmis: pagrindinio ugdymo individualizuota programa rengiama mokiniui atsižvelgiant į mokinio galias ir gebėjimus ir vadovaujantis pedagoginės, psichologinės tarnybos rekomendacijomis; keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgus į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas.

116. Pagrindinio ugdymo individualizuotai programai įgyvendinti veikloms skiriamų valandų skaičius per savaitę:

Ugdymo metai, klasė	5–6	7–8	9	Iš viso per 6 ugdymo metus
Veiklos sritis				
Dorinis ugdymas	2	2	2	6
Komunikacinė veikla ¹ arba Kalbos ir bendravimo ugdymas ²	8–10	8–10	8–10	24–30
Pažintinė veikla	8–10	8–10	8–10	24–30
Orientacinė veikla	6–8	6–8	6–8	18–24
Meninė veikla	8–9	8–9	8–9	24–27
Fizinė veikla	4–9	4–9	4–9	12–27
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti				
Pamokos mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti: Specialioji veikla ³ Gydomoji kūno kultūra Regos lavinimas Klausos lavinimas Komunikacinių gebėjimų ugdymas Pažintinių gebėjimų ugdymas	4–10	4–16	4–16	12–42
Minimalus pamokų skaičius mokiniui	20/20	20/20	20/20	120
Maksimalus mokinio pamokų skaičius	24/24	26/26	26/26	152
Neformalusis švietimas	4	4	4	12

SUDERINTA

Panevėžio r. savivaldybės administracijos

Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistė kalbos tvarkytoja

Birutė Goberienė

2014 m. rugpjūčio 29 d.